

Franz Joseph Haydn

ΒΙΟΓΡΑΦΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ-ΜΟΥΣΙΚΗ ΠΟΡΕΙΑ-ΕΡΓΟ

**Franz
Joseph
Haydn**
(1732-1809)

**ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ Β'ΛΥΚΕΙΟΥ
Α'ΑΡΣΑΚΕΙΟ ΛΥΚΕΙΟ ΨΥΧΙΚΟΥ**

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ: Διαμαντοπούλου Παναγιώτα,
Κουκότσικα Λίνα, Τσιμέκη Ιάνθη,
Κουρκουνάκη Μάρα

ΥΠΕΥΘΥΝΗ ΚΑΘΗΓΗΤΡΙΑ: κ. Κωνσταντίνα
Γύφτουλα

Πρώτα χρόνια ζωής και καριέρας

- 🎵 Γεννήθηκε στις 31 Μαρτίου 1732 στο Rohrau της κάτω Αυστρίας από φιλόμουση οικογένεια
- 🎵 Johann Mathias Frankh: πρώτος δάσκαλος και διευθυντής χορωδίας όπου ο Haydn έμαθε να τραγουδά και να παίζει βιολί και κλειδοκύμβαλο

- Εργάστηκε ως πλανόδιος μουσικός στη Βιέννη παίζοντας βιολί στους δρόμους, τις αυλές και τα καπηλειά
- Ασχολήθηκε με:
 - το Gradus ad Parnassum του Fux (1715)
 - έργα του Mattheson
 - σονάτες του Karl-Philipp-Emmanuel Bach

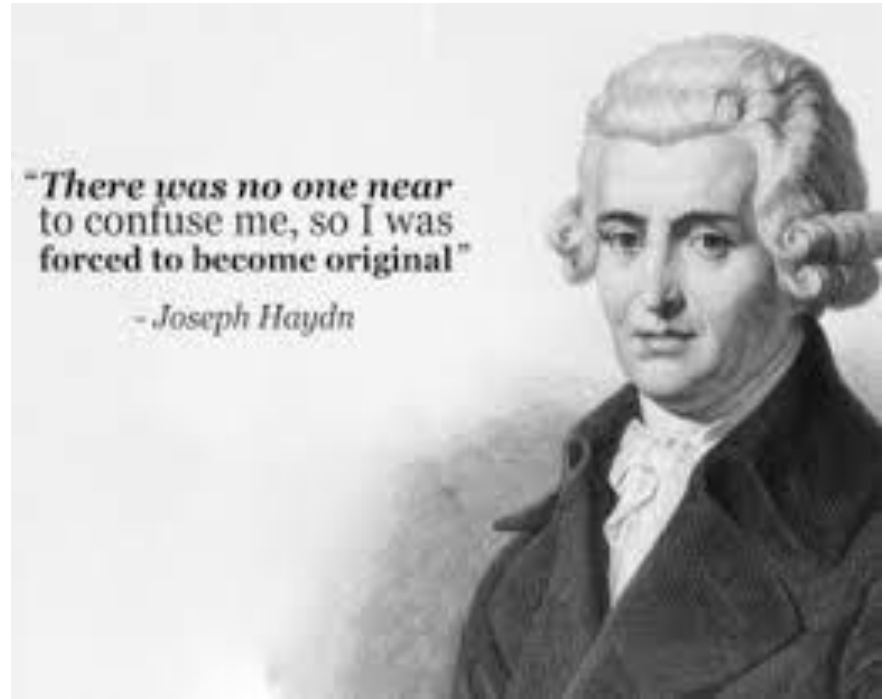
1761: εισήλθε στο σπίτι του πρίγκιπα Anton Esterhazy, ενώ παντρεύτηκε τη δεύτερη κόρη του κουρέα Johann-Peter Keller

Η Anna-Maria Keller, γυναίκα δύστροπη, βασάνισε τον Haydn σε όλη του τη ζωή, χωρίς ωστόσο να καταφέρει να τον κάνει να χάσει την εύθυμη και καλή διάθεσή του.

Χαρακτήρας

- Εύθυμος, πρόσχαρος
- Θαρραλέος στις επιλογές του
- Είχε πάντα όρεξη και θέληση
- Δεν επαναστάτησε κατά της δουλικής κατάστασης στον πύργο αλλά ήταν περήφανος που πρόσφερε τις υπηρεσίες του σε έναν πρίγκιπα

-Ο Haydn θεωρείται ο "πατέρας" της συμφωνίας και του κουαρτέτου εγχόρδων.

- Το έργο του περιλαμβάνει κυρίως οργανική μουσική, συμφωνίες και μουσική δωματίου καθώς και φωνητικά έργα στα οποία περιλαμβάνονται κωμικές και δραματικές όπερες.

- Το συνολικό έργο του Haydn που σώζεται με πάνω από 2000 συνθέσεις του, αποτελεί αυτοδύναμο μνημείο στην ιστορία της μουσικής της Δυτικής Ευρώπης.

- Κύριο χαρακτηριστικό του έργου του ο ρομαντισμός, τα στοιχεία του οποίου αυξάνουν χαρακτηριστικά προς τις τελευταίες συνθέσεις. Θεωρήθηκε ο κλασικότερος των κλασικών και ο πρόδρομος του Beethoven.

Σπουδαιότερα έργα του

-ΣΤΗ ΦΩΝΗΤΙΚΗ ΜΟΥΣΙΚΗ

-*Δημιουργία* 1796, ορατόριο (μεγάλης κλίμακας λυρική μουσική σύνθεση για ορχήστρα), βασίζεται σε εδάφια της *Γενέσεως* της Παλαιάς Διαθήκης και του *Χαμένου Παραδείσου* του Μίλτον και αναφέρεται στη δημιουργία του κόσμου.

-*Εποχές* 1802, ορατόριο, που βασίστηκε στο ομώνυμο ποίημα του Σκωτσέζου Τζέιμς Τόμσον και αναφέρεται στην καθημερινότητα στη διάρκεια του χρόνου.

-ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΟ ΕΡΓΟ

-*Επτά Λόγοι του Χριστού*, ένα σύντομο ρετσιτατίβο του μπάσου που απαγγέλλει τους Λόγους του Χριστού.

- Το 1794 ο Haydn αναχωρεί πάλι για το Λονδίνο μέχρι το 1795, όπου εκ νέου επιστρέφει στην Βιέννη για να συνεχίσει να συνθέτει και να εκτελεί τα έργα του μέχρι να τον εγκαταλείψουν οι δυνάμεις του.
- Το 1809 στις 31 Μαρτίου πέθανε στην Βιέννη.

Το χιούμορ στο έργο του Haydn

- Ο Haydn είχε επαινεθεί για την ικανότητα του να παρασύρει τον ακροατή ως τον υψηλότερο βαθμό του Κωμικού με ανάλαφρες μεταστροφές του φαινομενικά Σοβαρού.
- Σε ορισμένα έργα του Haydn, είναι εμφανές το θεατρικό του στοιχείο.

Ο Christian Gottfried Krause αναφέρει μια σειρά από μουσικά υφολογικά μέσα τα οποία θεωρούνται ικανά να υποδηλώσουν ανώτερες συναισθηματικές καταστάσεις, όπως η μεγαλοψυχία, η μεγαλειότητα, η λαμπρότητα, η παράφορη οργή, η εκδικητικότητα, η απελπισία, η αφοσίωση, η αγαλλίαση, η ηθικότητα και είναι ευδιάκριτα στο έργο του Haydn.

- ◇ Η εισαγωγή του κωμικού στοιχείου στο κουαρτέτο εγχόρδων, στην σονάτα και την συμφωνία, είναι μια από τις μεγάλες καινοτομίες του Haydn.
- ◇ Η τέχνη του Haydn είχε επικριθεί στο παρελθόν γιατί είχε κατά κάποιον τρόπο διακωμωδήσει την αμείλικτη σοβαρότητα των προκατόχων του J.S.Bach και C.P.E. Bach.
- ◇ Ο Haydn βεβαίως δεν σκόπευε καθόλου να παρωδήσει τον C.P.E. Bach, τον οποίο θαύμαζε. Επρόκειτο μάλλον για μια παρότρυνση προς τον ακροατή να πάρει το κωμικό στοιχείο περισσότερο στα σοβαρά και να το δεχτεί σαν μέρος της ζωής.
- ◇ Ο όρος “υψηλό Κωμικό” (das hohe Komische) είχε χρησιμοποιηθεί –και ίσως να είχε πλασθεί ειδικά- για να χαρακτηρίσει την μουσική του Haydn.

Τα τελευταία Allegros ή Rondos του Haydn είναι πολλές φορές σύντομα και εύστροφα μέρη που φτάνουν, συχνά δια μέσου μιας εξαιρετικά σοβαρής, φιλόπονης και επιμελημένης επεξεργασίας, τον υψηλότερο βαθμό κωμικότητας...

Η όποια φαινομενική σοβαρότητα εξυπηρετεί μόνον την πρόθεση να δείχνει ο παιχνιδιάρικος χαριεντισμός της μουσικής όσο γίνεται πιο απρόσμενος και να αστεύεται μαζί μας έως ότου υποκύψουμε και εγκαταλείψουμε κάθε προσπάθεια

είτε να προβλέψουμε τι θα συμβεί στη συνέχεια είτε να ζητήσουμε ή και να απαιτήσουμε αυτό που θα ήταν λογικό να ακολουθήσει.

- Ένα από τα κύρια χαρακτηριστικά της προσωπικότητας του Haydn ήταν ένα είδος αθώας σκανταλιάρικης διάθεσης –αυτό που οι Βρετανοί ονομάζουν χιούμορ.
- Ο Haydn προτιμούσε την κωμική πλευρά των πραγμάτων. Ο ίδιος ο Haydn ομολογούσε ότι υπάρχει μία ψυχική κατάσταση όπου ένα συγκεκριμένο είδος χιούμορ σε καταλαμβάνει ασυγκράτητα. Εκείνος πίστευε ότι ήταν μια ιδιότητα που πήγαζε από την πολύ καλή του υγεία.
- Ένα κωμικό –ιδιαίτερο της μουσικής- στοιχείο είναι η υποβλητική αίσθηση του γέλιου και του χοροπηδητού, αυτές οι οικείες εκδηλώσεις χαράς και ευθυμίας υποδηλώνονται στην μουσική με σύντομα staccatos, άλματα μεγάλων διαστημάτων και μικρά σύνολα από γρήγορες νότες που τα χωρίζουν παύσεις.

Παρότι τα μουσικά γέλια και χοροπηδητά μπορεί να μην είναι αρκετά για να κάνουν ένα μουσικό κομμάτι κωμικό, μπορούν εντούτοις να συντείνουν σημαντικά στο να δημιουργηθεί μια ψυχική διάθεση απ' όπου να ξεπηδήσει ο κωμικός αιφνιδιασμός.